

Dokumentnamn: Region Blekinges egen subventionering av läkemedel eller annan vara		Revision: 05
Dokumenttyp: 8.5.0.1.1	Dokumentnummer: 24-165	
Detta dokument gäller för: Hälso- och sjukvården	Programområde/Funktionsområde: LSG Läkemedel	
Dokumentansvarig: LSG Läkemedel	Beslut av: Ordförande LSG Läkemedel/Läkemedelskommittén	
Beslut datum: 2026-09-08	Nästa revidering: 2028-09-08	

Region Blekinges egen subventionering av läkemedel eller annan vara

Innehåll

Livsmedel för speciella medicinska ändamål för barn och ungdomar upp till 16 år	2
Livsmedel för speciella medicinska ändamål för patient äldre än 16 år	3
Undantagshantering – subventionering av läkemedel som inte är förmånsberättigat	4
Kostnadsfria preventivmedel till folkbokförda ungdomar i Blekinge upp till den dag de fyller 26 år	5
Smittskyddsläkemedel – Kostnadsfrihet för patienter vid behandling av allmänfarlig sjukdom	6
Spolvätskor	7
Psykosläkemedel till vissa patienter	8
Läkemedel till personer som omfattas av LMA	9
Läkemedel till personer som vistas i landet utan tillstånd (papperslösa)	10

Av integritetsskäl har vi infört nya förkortningar som vid förskrivning av recept ska anges i rutan ”Information till apotek” för att apoteket ska veta vilken subventionsregel som gäller:

- RB = Region Blekinge
- RB 1 - Undantagshantering utan kostnad för patient
- RB 2 - Ungdomsrabatt
- RB 4 - Spolvätskor
- RB 5 - Psykosläkemedel utan kostnad för patient
- RB 6 - Asylsökande med giltigt LMA kort
- RB 7- Papperslös (+ asylsökande utan giltigt LMA-kort)

Livsmedel för speciella medicinska ändamål för barn och ungdomar upp till 16 år

Läkare med specialistkompetensen nedan får förskriva livsmedel för personer under 16 år:

- Barn- och ungdomsmedicin,
- Barn- och ungdomskirurgi,
- Medicinsk gastroenterologi och hepatologi,
- Medicinska njursjukdomar,
- Internmedicin och kirurgi, om läkaren uppehåller tjänst i självständig ställning vid enhet för medicin eller kirurgi,
- Allmänmedicin, om läkaren innehar tjänst som läkare vid barnavårdscentral.

I syfte att få en smidig hantering som underlättar för såväl patienter som förskrivare, har regionen beslutat att medge subvention också då dessa livsmedel förskrivs av legitimerad dietist.

Följande gäller avseende förskrivna livsmedel till barn fram till dagen då patienten fyller 16 år.

För förskrivare

Region Blekinges *Livsmedelsanvisning för barn under 16 år* används. EyeDoc blanketterna nås via WEADDSync → EyeDoc Patientvy, se regionövergripande rutin ”Formulär och intyg i EyeDoc”. Varje förskrivning får avse livsmedel för högst tre månaders behov. Giltighetstid 1 år.

För expedierande apotek

Patienten skall betala en egenavgift, 120 kr per expedition. Överskjutande belopp faktureras region Blekinge. **Fakturan skall innehålla uppgift om patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD), vara, mängd samt förskrivare och arbetsplatskod.**

Ange referenskod 16153528

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Livsmedel för speciella medicinska ändamål för patient äldre än 16 år

Patientens maxavgift för all förskrivning är **1600 kronor per månad**.

Förskrivning skall ske på av Region Blekinge särskilt framtagna livsmedelsanvisning och får utfärdas av legitimerade läkare och dietister.

Detta gäller alla folkbokförda i Blekinge som har fyllt 16 år.

Patientavgift per ordination kosttillägg:

Egenavgift för ett kosttillägg per dag 180 kronor per månad
Egenavgift för två kosttillägg per dag 360 kronor per månad
Egenavgift för tre kosttillägg per dag 540 kronor per månad
Och så vidare (180 kronor per ytterligare kosttillägg)

Patientavgift per ordination sondnäring:

Egenavgift för 500 ml sondnäring per dag 400 kronor per månad
Egenavgift för 1000 ml sondnäring per dag 800 kronor per månad
Egenavgift för 1500 ml sondnäring per dag 1200 kronor per månad
Och så vidare (400 kronor per ytterligare 500 ml sondnäring)

Patientavgift per ordination speciallivsmedel:

Egenavgift för proteinreducerade livsmedel, produkter för patienter med PKU, SPC-flakes, Salovum.
300 kronor per ordination

För mer utförlig information, se [Patientavgifter och regelverk](#)

För förskrivare

Region Blekinges *Livsmedel/näringspreparat för personer över 16 år* används. EyeDoc blanketterna nås via WEADDSync → EyeDoc Patientvy, se regionövergripande rutin ”Formulär och intyg i EyeDoc”. Vid ordination anges vara och mängd för en månads behov, antal uttag samt patientens avgift per månad. Giltighetstid 6 månader.

För expedierande apotek

Patienten ska betala en egenavgift enligt ovan. Egenavgiften ingår inte i högkostnadsskyddet. Överskjutande belopp faktureras region Blekinge. **Fakturan skall innehålla uppgift om patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD), vara, mängd, förskrivare, kundnummer samt patientens egenavgift.**

Ange referenskod 13173180.

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Undantagshantering – subventionering av läkemedel som inte är förmånsberättigat

I en överenskommelse mellan SKR och staten 2008 om statens ersättning för läkemedel inom läkemedelsförmånen har regionerna förbundit sig att i undantagsfall stå för kostnaden för läkemedel som inte omfattas av förmån. TLV (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) avgör vilka läkemedel som kan förskrivas inom läkemedelsförmånen. Nationellt finns inga möjligheter till dispens, varför endast regionerna lokalt kan medverka till kostnadstäckning i mycket speciella fall.

För att detta skall vara möjligt krävs enligt överenskommelse att samtliga fyra villkor nedan är uppfyllda.

- **enskild patient (undantagsfall)**
- **mycket angeläget medicinskt behov**
- **behandlingsalternativ har sökts men saknas**
- **kostnadseffektiv användning jämfört andra alternativ inom vården**

För förskrivare

Om de fyra villkoren enligt ovan är uppfyllda, kan förskrivare ansöka om undantagshantering. Använd *Ansökningsblankett – Subventionering av läkemedel som ej är förmånsberättigat - Undantagshantering* som hittas i [samverkanswebben](#) under ”Förskriva/ordinera/rekvirera”

Observera att det är en ansökan per läkemedel och patient. Patienten ska vara folkbokförd i Blekinge. Förskrivningen kan ske av förskrivare i hela landet.

Om ansökan beviljats, sker förskrivning enligt nedan. **Beslutets giltighetstid är 2 år** om inget annat anges i beslutet, efter detta behövs ny ansökan (förnyelse). Läkemedelsenheten skickar sammanställningar på utgångna beslut till respektive klinik.

Då ansökan är beviljad ska läkemedlet förskrivas på recept, ange **RB1** i rutan ”Information till apotek”. Varje uttag får avse läkemedel för högst tre månaders behov.

Generellt undantag är beviljat för

- Förskrivning av Vesicare till barn under 18 år
- Förskrivning av Maltofer till barn under 18 år
- Förskrivning av protonpumpshämmare (PPI) till barn under 18 år
- Palliativa läkemedel för patienter som ej har sjukvårdsinsats av kommun.

I dessa fall behöver ansökan om undantagshantering inte göras.

För expedierande apotek

Fakturan skall innehålla uppgift om preparat, styrka, mängd, varunummer samt förskrivares namn och arbetsplatskod, RB-kod, patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD), ev kommentarer av förskrivaren samt i vilken region patienten är folkbokförd.

Patienten ska vara folkbokförd i Blekinge. Förskrivningen kan ske av förskrivare i hela landet. Patienten betalar ingen avgift. Hela kostnaden debiteras region Blekinge. För patienter folkbokförda i en annan region skickas fakturan till aktuell region.

Ange referenskod 16153185.

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Kostnadsfria preventivmedel till folkbokförda ungdomar i Blekinge upp till den dag de fyller 26 år

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i juni 2026 (Ärendenr 2026/00510):

1. Att Region Blekinge subventionerar preventivmedel för ungdomar och unga vuxna folkbokförda i Blekinge till och med 25 år, det vill säga preventivmedel ska hämtas före 26 årsdagen,
2. Att läkemedelskommittén beslutar om rutin där det framgår vilka läkemedel som omfattas av subventionen.
3. Att beslutet ersätter tidigare beslut från 2014, 2014/0434, och börjar gälla 1 juli 2026.

Kostnaden debiteras Ungdomsmottagningen.

För förskrivare

Dokumentet *Vägledning – Ungdomssubvention preventivmedel i Region Blekinge* hittas i [Samverkanswebben](#) under ”Förskriva/ordinera/rekvirera”. Där står det information om vilka läkemedel som omfattas.

Välj preparat med förmån i första hand.

Vid förskrivning skall **RB 2** anges i rutan ”Information till apotek”.

För expedierande apotek

Expeditionen ska ske inom förmån ”R”. Eventuell merkostnad betalas av region Blekinge. **Fakturan skall innehålla uppgift om preparat, styrka, mängd, varunummer samt förskrivares namn och arbetsplatskod, RB-kod, patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD) samt i vilken region patienten är folkbokförd.**

Ange referenskod 10183269. Aktivitet 553.

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Smittskyddsläkemedel – Kostnadsfrihet för patienter vid behandling av allmänfarlig sjukdom

Enligt smittskyddslagen (2004:168) skall läkemedel som förskrivs av läkare mot allmänfarlig sjukdom och som bedöms minska risken för smittspridning vara kostnadsfria för patienten.

För förskrivare

Bocka i rutan ”smittskydd” i Cosmic.

Behov: 360 mg / 9 ml / 9 ml

☐ Startförpackning

☒ Smittskydd ⓘ

För asylsökande anges dessutom ”RB 6” och för papperslösa ”RB 7” i rutan ”Information till apotek” på receptet.

För expedierande apotek

Recept registreras som förmånstyp ”S” och hela kostnaden debiteras regionen via eHälsomyndigheten. Detta gäller även personer utan tillstånd (papperslösa) samt försäkrade i andra EES-länder eller Schweiz med giltigt europeiskt sjukförsäkringskort.

Ange referenskod 16153057

För asylsökande personer med giltigt LMA-kort registreras receptet med förmånstyp ”U”, och hela kostnaden faktureras Migrationsverket.

Vg se avsnittet om Läkemedel till asylsökande och personer som vistas i landet utan tillstånd (papperslösa) sid 8.

Spolvätskor

Spolvätskor är inte klassade som läkemedel och ingår inte i läkemedelsförmånen. Region Blekinge subventionerar spolvätskor för katetersättning och kateterspolning, samt behandling som kräver steril produkt där kranvatten är kontraindicerat.

Spädningsvätskor och infusionsvätskor omfattas inte av denna subvention.

För förskrivare

Ordinationen görs i läkemedelsmodulen i Cosmic. Ändra till förbrukningsartikel i rullistan och sök på spolvätska, se bild 1 nedan. Ange **RB 4** i rutan ”Information till apotek”.

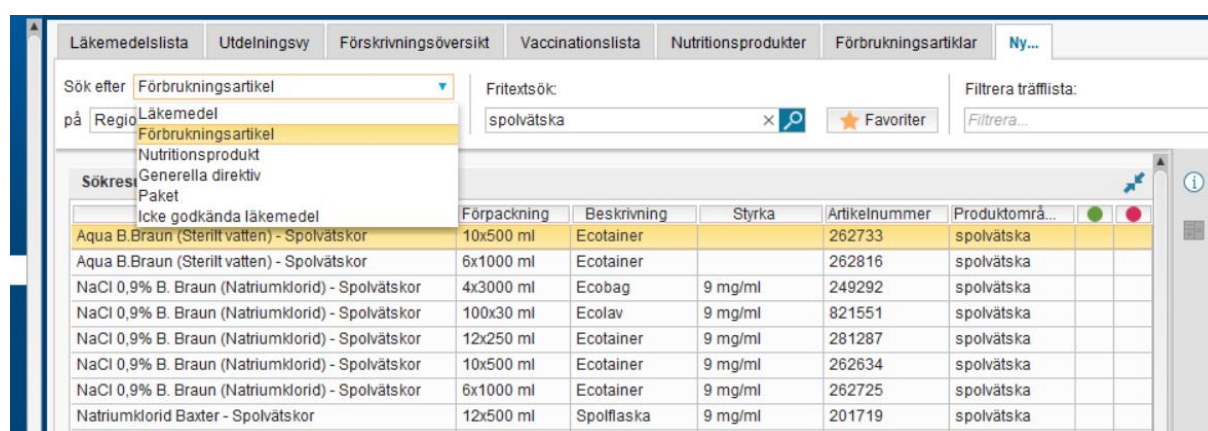

Bild 1: Exempel från Cosmic på hur man söker på spolvätska

För expedierande apotek

Expedierande apotek fakturerar Region Blekinge hela kostnaden. **Fakturan skall innehålla uppgift om preparat, styrka, mängd, varunummer samt förskrivares namn och arbetsplatskod, RB-kod, patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD) samt i vilken region patienten är folkbokförd.**

Ange referenskod 16153185.

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Psykosläkemedel till vissa patienter

Region Blekinge betalar egenavgiften för psykosläkemedel tillhörande ATC-kod **N05A** till patienter med allvarlig psykossjukdom. Regelverket gäller inte för Litium.

- som på grund av sjukdom saknar sjukdomsinsikt
- som härav ej kommer att betala och därmed hämta ut sina psykosläkemedel
- som riskerar allvarlig försämring av sin sjukdom
- som kan komma att innebära allvarlig fara för liv och hälsa för egen eller annans del

Specialistläkare i psykiatri gör den individuella medicinska bedömningen enligt ovan samt beslutar om kostnadsfrihet i samråd med verksamhetschef. Förskrivare ska ha arbetsplatskod inom psykiatrin.

För förskrivare

På recept anges **RB 5** i rutan ”Information till apotek”.

För expedierande apotek

Expeditionen ska ske inom förmån ”R”. Eventuell merkostnad betalas av region Blekinge. **Fakturan skall innehålla uppgift om preparat, styrka, mängd, varunummer samt förskrivares namn och arbetsplatskod, RB-kod, patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD) samt i vilken region patienten är folkbokförd.**

Ange referenskod 17573185

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Läkemedel till personer som omfattas av LMA

Följande patientgrupper omfattas av LMA (lagen om mottagande av asylsökande) och har därmed rätt till subventionerade läkemedel:

- Asylsökande;
- Personer som har fått uppehållstillstånd men som fortfarande är inskrivna hos Migrationsverket;
- Personer som har ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktningsdirektivet;
- Personer som har fått sin avvisning eller utvisning tillfälligt stoppad;
- Personer som hålls i förvar

Detta måste styrkas med ansökningskort/LMA-kort eller uppehållstillståndskort (UT-kort) där det framgår att personen har beviljats uppehållstillstånd för tillfälligt skydd.

Subventioneringen gäller för alla receptbelagda läkemedel (även de som ligger utanför förmånen). Egenavgiften är 50 kr vid varje expeditionstillfälle för läkemedel utskrivna vid samma tillfälle av samma förskrivare för högst 3 månaders behandling. **Resterande kostnad debiteras Migrationsverket.** Barn betalar ingen egenavgift.

Ovanstående patientgrupper har rätt till gratis preventivmedel upp till 18 års ålder.

Smittskyddsläkemedel lämnas ut utan någon avgift för patienten och hela kostnaden debiteras Migrationsverket enligt separat rutin i detta dokument (se sidan 6).

För förskrivare

Ange **RB 6** på receptet i rutan ”Information till apotek”.

Det elektroniska receptet måste skickas till ett specifikt apotek, kom överens med patienten om vilket apotek som receptet ska hämtas ut på.

För expedierande apotek

Apotek ansöker om ersättning från Migrationsverket för receptförskrivna läkemedel till asylsökande och massflyktingar. Det gäller de personer som vid köptillfället har ett giltigt LMA kort/ansökningskort eller uppehållstillståndskort (ej uppehållskort). För utförlig information och hur apotek kan ansöka om ersättning, läs på Migrationsverkets hemsida: [Personer apotek kan få ersättning för](#).

Eftersom subventionen av läkemedel till asylsökande och massflyktingar inte omfattas av bestämmelserna för läkemedelsförmån får utbyte av läkemedel bara ske om det framgår tydligt på receptet.

Läkemedel till personer som vistas i landet utan tillstånd (papperslösa)

Utlänningar som vistas i landet utan tillstånd, så kallat papperslösa, har rätt till subventionerade läkemedel under förutsättning att läkemedlet ingår i läkemedelsförmån. I annat fall betalar patienten hela avgiften.

Regionen där läkemedlet hämtas ut debiteras för hela kostnaden.

Smittskyddsläkemedel lämnas ut utan någon avgift och debiteras regionen enligt separat rutin i detta dokument (se sidan 6).

Särskilda läkemedel får förskrivas med endast ett uttag.

För förskrivare

Ange **RB 7** på receptet, i rutan ”Information till apotek”.

Det elektroniska receptet måste skickas till ett specifikt apotek, kom överens med patienten om vilket apotek som receptet ska hämtas ut på.

För expedierande apotek

Regionen debiteras. **Fakturan skall innehålla uppgift om preparat, styrka, mängd, varunummer samt förskrivares namn och arbetsplatskod, RB-kod, patientens initialer och födelsedatum (ÅÅMMDD).**

Ange referenskod 16153185

Faktureringsadress
Region Blekinge
Box 158
371 22 Karlskrona

Författare:
Helena Ringborn, ordf Läkemedelskommittén
Halah Adil, apotekare, Läkemedelsgruppen

Ändringshistorik

Ändringar i 03 (2025-02-25):

- Förtydligande av vilka specialiteter som får förskriva livsmedel till patienter < 16 år
- Förtydligande av vilka yrkesgrupper som får förskriva livsmedel till patienter > 16 år
- Tilläg av en länk till rutinen Patientavgift och regelverk
- Ändring i instruktion om var på förskrivningen RB koden ska anges.
- Uppdaterade länken för Ansökningsblanketten – undantagshantering
- Begränsning av förskriven läkemedelsmängd som omfattas av undantagshantering till 3 månaders förbrukning/uttag
- Tillägg av texten om att Läkemedelsenheten meddelar när giltighetstiden går ut
- Uppdatering av politiska beslut gällande subventionering av preventivmedel
- Tillägg av Läkemedelskommitténs vägledning gällande subventionering av preventivmedel
- Uppdatering av hur spolvätskor ordinerar i Cosmic
- Borttagning av information om kostnadsansvarig för psykosläkemedel
- Borttagning av koden RB 3 för Smittskyddsläkemedel, det räcker med att bocka i "Smittskydd" i Cosmic vid receptförskrivning.
- Delat upp stycket om läkemedel till asylsökande och papperslösa i två så att de ligger under egna rubriker.
- Omförmulering av texten gällande asylsökande.
- Förtydligande om vilka personer Migrationsverket beviljar ersättning för.
- Tillägg av ansökningskort för asylsökande. Från och med 12 juni 2026 får nya sökande ett ansökningskort, medan de som har ansökt om asyl före 12 juni har LMA-kort.
- Kontakt tas med Migrationsverket (avd för statlig ersättning) för påsyn av reglerna för asylsökande.

Ändringar i 04 (2026-06-30):

- Uppdatering av instruktioner för förskrivning av livsmedel till alla åldersgrupper.